

به نام خدا

۱۵۳۷۹۲

علم از دیدگاه قرآن

مؤلفین:

زهرا یوسفعلی - صدیقه نبوی زاده - فرشته یوسفعلی

۱۳۹۶

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

سرشناسه	:	یوسفعلی، زهرا، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	:	علم از دیدگاه قرآن/ مولفین زهرا یوسفعلی، صدیقه نبوی زاده، فرشته یوسفعلی.
مشخصات نشر	:	تهران: آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۶ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۰-۴۰۰۰ *
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیپا
موضوع	:	علم حضوری -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	:	*Intuitive knowledge -- Qur'anic teaching
موضوع	:	دانش و دانش‌اندوزی -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	:	Learning and scholarship -- Qur'anic teaching
شناسه افزوده	:	نبوی زاده، صدیقه، ۱۳۳۴ -
شناسه افزوده	:	یوسفعلی، فرشته، ۱۳۵۶ -
رده بندی کنگره	:	BP ۱۰۴ ۱۳۹۶ ی ۹۷۶ع/
رده بندی دیویی	:	۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۷۲۰

ارشادان

مؤسسه آموزشی تالیفی ارشدان

علم از دیدگاه قرآن	■ نام کتاب:
زهرا یوسفعلی - صدیقه نبوی زاده - فرشته یوسفعلی	■ تألیف:
آموزشی تالیفی ارشدان	■ ناشر:
اول	■ ویرایش:
اول ۱۳۹۶	■ نوبت چاپ:
www.irantypist.com	■ حروفچینی و صفحه آرایی:
www.irantypist.com	■ طراح و گرافست:
۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۰-۴۰۰۰	■ شابک:
۱۰۰۰	■ شمارگان:
www.arshadan.com	■ مرکز خرید آنلاین:
www.arshadan.net	■ مرکز پیش و توزیع:
۰۲۱۴۷۶۲۵۵	■ قیمت:
۸۰۰۰ تومان	

بی‌تردید، ذات مقدس ربوبی، عالم علی‌الاطلاق جهان هستی است، او از نهان و آشکار با خبر است و علم ذات مقدسش علم حضوری است. علم حضوری عبارت است از حضور معلوم نزد عالم، همانند علم انسان به خودش و علم ذات مقدس ربوبی به موجودات بنابراین گنجینه علوم جهان هستی است. علم خداوند عین ذات مقدس اوست و در هیچ زمان و مکانی علم از خداوند جدا نبوده و جدا نخواهد شد. همان‌گونه که دین به ما فهمانده است که علم پروردگار و خالق جهان با آفرینش و خلقت جهان آغاز نگردیده بلکه قبل از خلقت جهان و پیش از خلقت هستی را به جهان بیوشاند و تمام آنچه که می‌تواند متعلق به عالم پروردگار واقع شود عالم و آگاه بوده و به تمام کلیات و جزئیات عالم هستی آگاه است.

ده‌ها آیه در قرآن کریم و عددها حدیث در مجموعه ارزشمند سخنان اهل‌بیت عصمت علیهم‌السلام در بیان اهمیت علم، جایگاه، تعریف، اقسام، شرایط و مسائل علم و آموزش و نیز مذمت جهل و آثار آن آمد است. با نگاهی گذرا به این مجموعه گر انسان گو مقایسه آن با دیگر مکاتب، می‌توان دریافت که هیچ مکتبی این همه توصیف و تأکید، آن هم با این مضامین بلند و نورانی درباره علم ندارد.

اهمیت علم و دانش بر بشریت مخفی نیست، همه مکاتب بشری و ادیان آسمان بر کسب علم و دانش تأکید دارند و پیشرفت و ترقی در مسیر علم را افتخارآمیز می‌شمرند. لکن بدون تردید دین مبین اسلام بیش از هر دین و آیین دیگر به علم بها داده و انسان‌ها را به تعلیم و تعلم فراخوانده است. در دنیای کنونی که ترک بی‌سازشگی‌ها و زیبایی‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌ها و کامیابی و ناکامی‌هاست فراگیری علوم مختلف و مورد نیاز بشر ضرورت ویژه‌ای دارد.

علم عبارت است از پاسخ‌های صحیح و حساب شده‌ای که به سؤالات داده می‌شود و رشد علمی و فرهنگی بشر بیشتر شود و قدرتش در مورد پاسخگویی به سؤالات بیشتر می‌شود. بشر در طول دوران زندگی خود از پدر و مادر و محیط خانه و کوی و برزن از مدرسه و اجتماع به اندازه استعداد و ظرفیت خویش به مطالبی واقف و علومی را فرامی‌گیرد؛ بنابراین علم جز ذات انسان نیست زیرا زمانی انسانی به صورت طفل و نوزاد بوده و هیچ‌گونه علمی نداشته است.

از نظر اسلام علم اساس همه ارزش‌ها و جهل ریشه همه معایب و مفسد فردی و اجتماعی است. همچنین از نظر اسلام انسان در هر حرکتی نیاز به شناخت و آگاهی دارد و عقاید، اخلاق و اعمال انسان باید مبنای علمی داشته باشد.

پیامبر اکرم صلی‌الله علیه و آله پیروانش را به فراگیری علم و دانش تشویق می‌کرد. کودکان اصحابش را وادار کرد که سواد بیاموزند، برخی از یارانش را فرمان داد زبان سریانی بیاموزند. این تأکید و تشویق‌ها درباره علم سبب شد که مسلمانان با همت و سرعت بی‌نظیری به جست‌وجوی علم در همه جهان پرداختند، آثار علمی را هر کجا یافتند به دست آوردند و ترجمه کردند و خود به تحقیق پرداخته و از این راه علاوه بر این‌که - عهده ارتباطی شدند میان تمدن‌های قدیم یونانی و رومی و ایرانی و مصری و هندی و حیره و تمدن جدید اروپایی، خود یکی از شکوهمندترین تمدن‌ها و فرهنگ‌های تاریخ بشریت را فریدند که به نام تمدن و فرهنگ اسلامی شناخته شده و می‌شود.

زمستان ۱۳۹۵

۱۳	فصل اول: جایگاه علم در مکتب قرآن
۱۳	مقدمه
۱۴	مفاهیم کلیدی
۱۴	هدف از تحصیل علم
۱۵	قرآن
۱۶	علم نامحدود خداوند
۱۷	تربیه به علم خداوند
۱۸	علم بی‌پایان خداوند
۱۹	علام الغیوب
۲۰	کلیدهای غیب نزد است
۲۱	از نهان و آشکار بپرسید
۲۲	جایگاه دانش
۲۳	خداوند نیت شما را می‌داند
۲۳	جایگاه علم در اسلام
۲۴	حقیقت علم و عبودیت
۲۵	علم و عمل
۲۶	بال‌های ملائک فرش طالبان علم
۲۶	جایگاه تفکر در قرآن
۲۷	خودشناسی
۲۸	تعلیم و تربیت اسلامی
۲۹	عقلانیت و معنویت در تربیت اسلامی
۳۰	تعلیم حکمت هدف اساسی تربیتی
۳۲	تقوی و تکامل
۳۲	تقوی عامل روشن‌بینی
۳۳	نتیجه

فصل دوم: تعلیمات ویژه پیامبران علیهم السلام ۳۵

- ۳۵ مقدمه
- ۳۶ آنچه کسئی باعث پیشرفت علمی در جهان شدند؟
- ۳۶ علم اشراقی در قرآن و احادیث
- ۳۷ آیا از بندگان کسی غیب می داند؟
- ۳۸ علم محدود بشر
- ۳۹ تعلیمات ویژه پیامبران
- ۴۰ منشأ علم پیامبران
- ۴۱ آیا قرآنی در مورد علم لدنی پیامبران
- ۴۱ لدنی بر بدن پیامبران از نظر عقل
- ۴۲ محدوده علم پیامبران
- ۴۳ انواع خبرهای غیبی پیامبران
- ۴۴ علم پیامبران بسته به خراست خداوند
- ۴۵ علم آموزی، هدف بعثت انبیاء
- ۴۶ علم و خلافت الهی
- ۴۸ مقام خلیفه الهی
- ۴۹ موسی و خضر علیه السلام
- ۵۱ حضرت یوسف علیه السلام
- ۵۱ ثنای خداوند بر یوسف علیه السلام و مقام معنوی او
- ۵۲ تعبیر خواب یوسف علیه السلام
- ۵۴ حضرت داود علیه السلام
- ۵۵ علم زره سازی
- ۵۶ علم حضرت سلیمان علیه السلام
- ۵۷ تفاوت علم من الکتاب و علم الکتاب
- ۵۸ ویژگی طائوت
- ۵۸ موهبت الهی
- ۵۹ علم غیب پیامبر صلی الله علیه و آله

۶۰ آیا آگاهی از غیب منحصر به پیامبران است؟

۶۱ نتیجه

۶۲ فصل سوم: مختصری از صفات ویژه امام علیه السلام

۶۳ مقدمه

۶۴ ویژگی نظام امامت

۶۴ امامت به عنوان نظام سیاسی الهی

۶۵ امامت ارج افتخار ابراهیم علیه السلام

۶۶ غایت علم امام

۶۷ آیا عصر موعود به حال آگاه از غیب است؟

۶۸ علم سرشار

۶۹ علم امام

۷۱ تفاوت علم پیامبر و علم امام علیهم السلام

۷۴ نتیجه

۷۵ فصل چهارم: مقام علمی ائمه اطهار علیهم السلام

۷۵ مقدمه

۷۶ توقف علم در پیامبر صلی الله علیه و آله و اوصیای ایشان

۷۷ پاسخون در علم

۷۷ آگاهی ژرف امام علی علیه السلام

۸۰ شاهکار امام علی علیه السلام

۸۲ مقام علمی امیر المؤمنین علیه السلام

۸۲ مقام علمی امام باقر علیه السلام

۸۴ پایه گذاری نهضت علمی

۸۵ نشر علوم

۸۶ تدوین کتب

۸۷ تربیت شاگردان

۸۷ مناظرات امام باقر علیه السلام

۸۸	گلچینی از کلمات نورانی حضرت باقر علیه السلام
۸۹	مکتب جعفری
۹۰	جایگاه علمی حضرت صادق علیه السلام
۹۰	علم حضرت صادق علیه السلام
۹۲	تنوع علم و شاگردان
۹۲	امام صادق علیه السلام از زبان دیگران
۹۳	کتب و شاگردان
۹۴	پرتویی از علم و دانش حضرت رضا علیه السلام
۹۶	مقام عامی حضرت رضا علیه السلام
۹۶	امام کیست و چه نشانه‌هایی دارد؟
۹۷	گفتگو و مناظرات رضوی
۹۹	آگاهی امام از دین و کاتب
۱۰۰	آگاهی امام به زبان‌های مختلف
۱۰۰	مقام علمی امام هادی علیه السلام
۱۰۳	ارزش علم و دانش از منظر امام علیه السلام
۱۰۴	مدینه فاضله مهدی (عج)
۱۰۵	پیشرفت برق‌آسای علوم
۱۰۶	جهت‌دار شدن علم
۱۰۷	پیشرفت تکنیک و فن‌آوری
۱۰۷	پیشرفت‌های اقتصادی
۱۰۸	نتیجه
۱۰۹	نتیجه‌گیری
۱۱۳	کتاب‌نامه